

Voința Poporului

ABONAMENTUL PE UN AN:

Pt. plugari și muncitori Lei 160
Pentru intelectuali ... Lei 200
Pentru Instit. și fabrici Lei 500
Abonament de sprijin Lei 1000
In America ... Dolari 3

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
Arad, str. Vicențiu Babeș No 6

ORGAN SAPTAMANAL AL LIGII APARARII NATIONALE CRESTINE

Directori-proprietari:
Dr. D. BENEĂ și M. RUSSU.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea“.
„Vom lavi deopotrivă în Jidanul parazitărilor și în Românul necinstit și înstrăinat.“

Apare
Sub conducerea unui Comitet

Cine plătește...

De câteori se fac alegeri de orice fel, se risipesc cu nemiluita bani din visteria Statului. Rezultatul acestor parodii se știe aproape totdeauna din bunăvreme: înving prin fraudă, silnicie și înșelăciune patronii alegerii. Un fapt însă rămâne în afară de orice îndoială: visteria Statului jumulită de însemnate sume.

O numeroasă pleiadă de funcționari publici se lăfăește în elegante automobile. Înțreținerea acestora după socoteala dlui prof. Nicolae Iorga, costă pe Stat zilnic cu aproximație un milion Lei. Necesitatea acestor mașini, după același calcul, în 80 cazuri dintr-o sută este nemotivată. Cu toate acestea numărul mașinelor în loc să se micșoreze, sporește și cu ele odată și cheltuielile de întreținere.

Un alt însemnat număr de funcționari publici au fost dovediți că au furat din banii Statului sume respectabile. (Banda dela „Monitorul Oficial“ singură a furat cca 60 milioane Lei). O parte din acești hoți va înfunda pușcări, o altă parte se va strecura de sub rigorile legii pentru a sfida din nou slujbașii publici cinstiti. Un lucru însă va rămânea neschimbat: ce s'a furat din teigheaua Statului, furat rămâne.

Postul ministru al sănătății, părintele Lupăș, în scurtul timp cât a gospodărit fondurile acestui Minister a avut grije a angaja Statul la o cheltuielă zadarnică de 14 milioane Lei aur, asigurându-și comisionul, care desigur se cifrează la o sumă importantă. Guvernul actual s'a trudit să reducă proporțiile pagubei ce încearcă Statul și a reușit a schimba contractul. În loc de 20.000 oglinzi pentru gât ni-se vor furniza de germani 5.000, în loc de 17.000 de forcepsuri (instrument medical necesar la nașteri) ni-se vor da 4.000 și așa mai departe. Problema capitală însă a rămas neschimbată. Statul a avut imediat nevoie de refacerea căilor de comunicație și în loc ca să se astupe acest gol, vom avea o sumedenie de articole de prisos și cele mai multe inutilizabile chiar. Părintele Lupăș va avea în mod sigur comisionul iar Statul Român și-a păpat o însemnată parte din cota de reparațiuni ce ni s'au atribuit dela Germania prin planul Dawes.

Comercianții jidani au organizat un dibaci mijloc de speculat populația țării. Ei fac tot ce le stă în putință pentru a estorca de avut mulțimea și măsuri de represalii din partea autorităților chemate să potolească această sinistru poftă, n'am văzut luate. Poporul plătește jidanilor speculanți și contribuie în același timp la întreținerea autorităților menite a veghia asupra speculatorilor.

În streinătate Uniunea mondială a evreilor are o deosebită grije să ne ponegrească țara cu orice prilej și cu orice mijloace. Cele mai fantastice știri și cele mai nerușinate minciuni se debiteză la adresa patriei noastre. În schimb dacă evreii falimentari se străduiesc și reușesc a provoca studențimea adunată în congres la Oradea, pretind și li-se promite ca despăgubiri a imaginatelor pagube suma de Lei 88 milioane. Până și evreul american Keller (cu domiciliu stabil la Oradea), un nevoiaș în adevăratul înțeles al cuvântului și-a formulat despăgubiri în sumă de nu știu câte milioane pentru

câteva pălmi date și pe alătea primite. Evident toate aceste despăgubiri se vor deserta din cassieria Statului.

Reprezentanții țării noastre în streinătate ca dl C. Diamandy (cu y), Petrescu Comnen ș. a. au o excesivă grijă de a secătui visteria Statului cu cheltuielile lor zise de reprezentație și a lipsi de pretutindenea unde ar trebui să fie. Altfel nu se poate explica cum presa streină la intervale apropiate anunță revoluții, comploturi și alte dizordini imaginate ca întâmplare în țara noastră.

Țară bogată în cereale ca a noastră nu sunt multe. Exportăm în fiecare an cu oricât de slabă recoltă am avea. Cu toate acestea morile din Giurgiu desfac pentru consumul intern făină din grâu adus din Bulgaria ca fiind mai ieftin. Iar săptămâna trecută un jidan din Oradea a importat un vagon de grâu din Ungaria, fiind mai ieftin decât al nostru. De ce aceasta? Fiindcă cerealele sunt adunate de evrei speculanți și desfăcute pe piață pe prețuri de speculă și cari au întrecut cu mult prevederile cunoscuților jidani cămătari din Bulgaria și Ungaria. Indiscutabil deci că cu toată bogăția țării noastre, pâinea din grâu românesc e mai scumpă în România decât cea făcută aici din grâu adus din streinătate, cum tot indiscutabil e, că diferența tot noi o plătim.

Seria jafurilor și a tuturor potlogărilor noi o plătim. Noi plătim toate greșeliile zise ale Statului, cari însă nu sunt decât numai ale noastre. Statul noi îl formăm noi îl conducem și prin urmare ne plătim greșeliile recunoscându-ne în același timp neputința. Așa timp cât ne vom dezinteresa și nu vom lua parte activă la gospodăria țării, vom plăti înainte.

Deocamdată o constatare se impune: ne merităm soarta!

At. Motogna.

Pentru dl. Adm. Financiar.

De o vreme încoace se vorbește pretutindeni, că în Arad se practică o meserie nouă: aceea a fabricării vinului din apă chioară. Sunt anume niște ovrei, aciuaiți la noi de pe plaiurile Galiciei, cari au îmbrățișat cu toată ardoarea caracteristică rasei lor meseria aceasta, pentru a se îmbogăți peste noapte.

Apropo noaptea! Da, într-o noapte de Decembrie, ovreul Stauber din Str. Cuza Vodă Nr. 45 a fost surprins de poliție, tocmai când voia să transporte 6 butoaie mari de „vin“, fabricat în pivnița sa din apă chioară și melasă. Autoritățile au vărsat „vinul“ în stradă și au dresat proces verbal în regulă. Bine, dar rămânem la proces-verbal și nimic altceva? Galicianul Stauber poate să fabrice „vinul“ său și pe mai departe, nesupărat de nimeni? Poate să otrăvească populația, să păgubească fiscalul „more ebraico“, fără nici o urmare.

Întrebăm pe dl. Administrator Financiar, ce măsuri a înțeles dsa. să ia pentru pedepsirea ovreului Stauber și pentru preîntâmpinarea fabricării vinului pe o scară întinsă?

Este presa noastră cotidiană întreagă jidovită?

Devastarea unor biserici românești și profanarea unui cimitir jidovesc.

Nu se știe cine, poate niște oameni plătiți de jidani, au profanat cimitirul jidovesc din Piatra-Neamț, dărâmand câteva cruci. Și — cum se crede — este foarte posibil ca jidanii să fi pus la cale acest lucru, pentru ca să aibă motiv să sbiere să urle, că după dizordinele dela Oradea, pe cari s'a dovedit că tot ei le-au provocat, iată sunt din nou persecutați la Piatra-Neamț.

Despre cazul dela P.N. au scris și scriu ziarele mari cotidiene multe articole și dădeau loc la fel și fel de presupuneri bănueli, ba multe învinuiau iară pe iubita noastră studențime.

Tot atunci însă au tăcut aceste ziare, sau au anunțat prin câteva rânduri numai că biserica sf. Gheorghe din Focșani și a sf. Ion din Bucecea jud. Botosani au fost devastate și, nu s'a spus măcar că au fost devastate de jidani, de anumiți C Choni.

Iată, iubii cetitori, ceace ne doare pe noi și ne îngrijorează, că vedem mâncându-se frații între frați și hulindu-se unii pe alții, și pentru unele chestiuni neînsemnate se scriu pagini întregi, se fac fel și fel de combinații și filosofii, se iau streinii în apărare, iar multe insulte grave aduse din partea streinilor contra statului, contra neamului și a bisericii, se trec cu vederea.

Oare când vom fi „uniți și în cugete și în simțiri“?

Românii își trimit copii lor slugi la streini ca să nu moară de foame.

În săptămâna trecută, un grup de 15 copii sdrențoși, de țărani, cari mergeau prin oraș în spre Aradul-nou, și purtau câte un săculeț, pachetaș de merinde în spate, au atras asupra lor atențiunea altor trecători sau ura streinilor, cari se preumblau — căci doar aceștia se pot preumbla, au ce le trebuie — pe corso la soare. Sărmanii băeți! erau așa de sfioși și timizi, poate fiindcă își duceau mizeria în spate și li era rușine că erau îmbrăcați cu prea multe zdrențe.

Se feriau streinii din calea lor, să nu le păteze hainele și înjurau câte una „teremtete“.

Nu m'ampuiurăbda, să nu î întreb: „unde mergeți voi băeți!“ și deodată s'au grăbit mulți, să-mi răspundă cu lacrimi în ochi: „mergem de slugi Dle!“ „Unde?“ îi întreb eu mai departe, „la Aradul-nou la domnie (domeniul) ori unde om căpăta de slujit“!

Mi s'au umplut și mie ochii de lacrimi și am vorbit mai mult cu ei, sărmanii de ei copii ai noștri, copii de român.

Mi-au spus că sunt din jurul Vășcăului, din BiHOR, și că pe la ei mor Românii, de foame și de frig de aceea ei trebuie să ia lumea în cap, să între slugi la streini.

Sărmană țară! Nefericit popor românesc, care trebuie să-ți trimiți feciorii slugi la streini, ca să nu moară de foame în România cea mare, bogată și frumoasă, în care se îmbogățesc și îngrașe toți streinii, iar tu popor românesc ai parte numai de năcazuri, de sărăcie și de suferințe!... Și aceasta din singura cauză, că conducătorii români se ceartă, se dujmănesc... Câtă durere, câtă durere!

Generația de eri, și misiunea celei de azi.

A fost un timp în țara noastră, când trebuia mare cutezanță și abnegațiune unui Român pentru ca să vorbească, să critice trebile dinăuntru ale guvernanților fără să se expună la persecuții de tot felul: exil, și chiar proscripțiune.

Grație impulsiei date de împrejurări țara a dobândit aceea, ce are astăzi.

Generației de azi se incumbă datoria de a conserva și consolida aceea, ce s'a dobândit cu sacrificiul multor bărbați al căror exemplu să ne servească în greaua luptă național-creștine ce ni-se impune.

Să nu ne facem iluzii, ci să știm că nu ne este ertat noauă să rămânem în urma altor state.

Pozițiunea noastră geografică este de așa natură, că trebuie să fim în capul civilizației orientului. Să nu ne bizuim pe drepturi și legi scrise, ele vor exista numai pe hârtie pe cât timp Românul nu-și va oțeli brațul și inima în sudoarea productivă a ostenelei, care dă și curajul și mijloacele de a apăra și a menține drepturile.

În pustiu ne vom aduna în centre electorale pe cât timp trebuințele, interesele, temerile și speranțele ne leagă de bunăcredința a cător-va oameni sus puși. Deliberările și deciziunile parlamentului, nu vor avea efect decât atunci, când săparea legilor va fi mai adânc infiptă în inimale noastre decât în constituție, atunci, și numai atunci oamenii cari se cugetă drept, oameni care doresc cu sinceritate progresul și libertatea vor putea fi apreciați de națiune, căci atunci poporul se va depărta de aceia, cari cauză a-i smulge libertățile, de aceia cari în libertate nu văd decât anarhie și nu caută ordinea și stabilitatea decât în despotism, atunci: Românii grup și sub drapelul constituțiunii vor apăra cu prețul vieții lor principiile de legalitate de moralitate și de justiție.

Când vedem alegerile parlamentelor făcute cu băta deputați și senatori votând cu inima sdrobită ceace nu ar voi să dea, legile nesocote și constituția neținută în seamă, fugim cu mintea câteva secole în urmă, și ne întrebăm, cum e posibil în aceste timpuri când se face atâta caz de democrație, cinsti și legalitate. Trecând pe stradele orașelor noastre și văzând mai toate magazinele și prăvăliile pline numai de mărfuri streine și ocupate numai de venetici, nu putem a nu fi cuprinsi de întristare și de multe griji pentru viitorul nostru, și să nu ne întrebăm dacă suntem noi națiune civilizată.

Aceste adevăruri crude le spun cu multă durere și îngândurat de viitorul acestei națiuni din care fac și eu parte. A lăsa pe Români să creadă că sunt ceace nu sunt și a le ascunde neajunsurile, este o crimă de lespatrie, este a-i corupe și a-i adormi în neactivitate ca să se deștepte în lanțurile acelor, cari lucrează la cucerirea lor.

O națiune fără industrie nu poate fi considerată ca civilizată, vânătoria funcțiunilor publice și părăsirea industriei sunt inamici primejdiosi ai Românilor; sunt aliații cei puternici ai despotismului și ai ebraismului. — Numai munca și știința ne pot salva. Datoria cea mai sacră a cugetătorilor, ziaristiilor, publiciștilor, oamenilor de stat politici sau diplomați este; de a arăta națiunii calea care poate să ducă la prosperitate și la fericire, cale care poate să înlătore pericolele care o amenință.

SUIRAM

Profanarea serviciului divin.

Până unde poate merge ura în patima politicianismului

Lipova.

Un caz unic în felul lui s'a întâmplat Duminică trecută în biserică din Lipova. După terminarea sf. liturghii, preotul a anunțat începerea parastasului pentru I. C. Brătianu. Un grup de lipoveni în frunte cu dl Sever Bocu, deputat naț.-țărănist, au părăsit imediat ostentativ biserică. Nimic de obiectivat în fața libertății individuale, dacă acești oameni cu revolta, ura sau disprețul în inimile lor, s'ar fi îndreptat spre căminuri. S'au oprit însă în stradă în fața bisericii, în jurul diui deputat. Când clopotele au început să sune, câțiva înși a năvălit în biserică oprind crâșnicul să mai tragă: „clopotele sunt ale noastre, nu trebuie să trogă pentru el.”

Cum să numim acest fapt? Profanare e prea puțin. Cine sunt autorii? câteva persoane pornite din grupul unde dl Bocu făcea demagogie. Primitivitatea, simplitatea și inconștiența profanatorilor, ne scutește să insistăm asupra rolului lor, sunt victime, nu trebuie însă să cruzăm călăul! Die Bocu! admitem că nu Dta ești autorul moral, dar ai făcut vre-un pas pentru împiedecarea faptului? Nu! Ești deputat, poporul ți-a încredințat o parte din autoritatea sa, ești președintele unei organizații, ți-se atribuie o valoare individuală, n'ai găsit de cuviință să împiedici faptul, pentru ce?

Patimile orbesc pe om de mulțori și îl desechilibrează sufletește condensând (adunând) în internul său haos și întunec. Dar oricât ar fi de mare această subjugare, în fața momentelor mărețe, nu ne putem lăsa orbiți, trebuie să tresărim, să ieșim din șirul haitelor flămânde, fie ele de orice nuanță politică.

S'a făcut parastas nu liberalului I. C. Brătianu, ci Iosului mare patriot, mare bărbat de stat, a cărei viață privită chiar prin prisma urei de partid, tot formează o principială verigă în lanțul întregirii și consolidării neamului nostru.

Contestați Domnule Bocu orice merit al acestui om, pentru binele țării? Din ținută Dv. reese că da, căci astfel cel puțin trebuia să nu manifestați ostentativ. Negând valoarea cuiva, imi reliefez (scot la iveală) pe a mea, deci în n-rul viitor vom face o paralelă între marele răposat și Dta (ridicabilă paralelă), în care strălucirea și aureola unuia, va scoate din obscuritate diferite faze din viața celui alt, ca astfel delatându-l valul uitării presupuse, să știe toți, în deosebi Banatul, cine e președintele unei organizații, cu pretenții de ministeriale.

Și acum au cuvântul fețele bisericesti, fiind scoborâtă autoritatea bisericii în mocirla luptelor politice. Acest început de anarhie, acest atentat contra moralei, pretinde cele mai severe sancțiuni. Dlor preoți! veți da iertării și acest fapt? În trecut ați fost conturbați în funcțiune, ați fost atacați, ofensați de un Mișă Vasiescu și încă doi-trei bârfași cu frumcea îngustă și obrazul insolent. I-ați iertat. De data aceasta nu o veți putea face, căci una este persoana proprie și alta prestigiul unei instituții. Ridicăm cel mai energic protest pentru apărarea bisericii, contra produșilor hibridi ai anormalului, cari în deplin acord cu logica lor, provoacă numai disonanță, calcând în picioare tradiție, obiceiuri până la profanarea lucrurilor sfinte.

Așteptăm cuvântul Prea Sfințitului și sancțiunile forurilor în drept.

Un credincios.

CREMA DE FATĂ

„MARGIT”

De vânzare pretutindeni.

BALUL Reun. Femeilor Române

din 29 Ianuarie, va fi desigur, ca și până acum, balul neîntrecut, balul elegant balul de elită, balul național, și mai suntem siguri că tot ce societatea românească din Arad și jur are ales și bun, va lua parte la acel bal.

Avem însă o dorință, să nu se uite că la „Revelionul românesc”, care de altfel a reușit peste așteptare și pentru care reușită lauda și meritul se cuvine vrednicului român, care este dl inginer-director al fabricii „Astra”, Nic. Petrescu că afară — zice-se — de o sărbătoare care și ea a fost mai mult cântată decât jucată, nu s'a dansat nimic românesc, ceea ce trebuie să ne îngrijoreze, fiindcă înseamnă un boicot prea sever contra dansurilor noastre românești-naționale. La un bal ca acela al „R. F. R.” nu-i permis să se întâmple așa ceva, cu atât mai vătos nu, fiind că ar fi o adevărată batjocură ca să îndrăznească cineva, îmbrăcat în costum național, să danseze dansuri sălbatice — așa numite moderne, — cari sunt urâte, ridicole și absolut imorale, și sperăm că la acest bal și dacă nu toate, dar la orice ciz majoritatea covârșitoare a damelor și dsoarelor se va prezenta îmbrăcate în neîntrecut de frumoasele noastre costume naționale.

Sfințirea Casei Culturale din Sămbăteni.

Duminică, în 8 Ianuarie, cu ocazia ținerii unui cerc religios, în comuna Sămbăteni s'a sfințit și Casa Culturală din acel loc. După săvârșirea sf. Liturghii în care s'a remarcat predică plină de actualitate a diui pâr. Pascu din Măndruloș și răspunsurile corului condus de dl învățător N. Popescu, clerul și poporul s'a îndreptat spre Casa Culturală, unde s'a săvârșit sfințirea. Pâr. V. Felnean a arătat aci poporului rostul acestei instituții. Ea trebuie să fie al treilea loc de închinare în comună, pe lângă Biserica și Școala. Dacă pe fronspicul ei e gravată crucea și cartea, asta înseamnă că credința și cultura trebuie să se sălășuiască în ea, iar nu desfătarea lumească, cum îi place tinerimii să creadă.

Casa Culturală este o clădire admirabilă. Are o sală mare pentru reprezentări teatrale, cu o scenă făcută în zid și cu un loc pentru aparat de cinematograf, altă sală pentru bibliotecă și una pentru ziare.

După amiază a avut loc o șezătoare culturală aranjată cu băeți de școală, de diui învățător Petru Lupăș și A. Borlea. În cadrul unui program variat a vorbit dl părinte I. Ardelean din Micălaca. Dsa a trecut în revistă relele sociale, cari bântuie omenirea și a înzistat în deosebi asupra beției. Conferința a fost cât se poate de interesantă și instructivă.

Pentru locuitorii com. Sămbăteni, Casa Culturală înseamnă un fapt demn de laudă și mândrie. Toate grăunțele materiale, din vremurile critice de azi, ei le au răzbit cu învingere. Rămâne acum să se vadă dacă-i vor ști da și un suflet curat și practic. Sperăm că da!

Dzeu sf. s' le ajute!

Mitrea meu.

Sărmanul de Mitrea meu
Cum se duse, cum murii...
Ierte-l bunul Dumnezeu,
Mult mai putui suferi.

Că era rău la beție,
Mă băiea, mă purta prost.
Totuș l'aș dori să fie
Și așa rău cum a fost.

„El s'a dus și nu mai este...“
Nu-l uit, îl deplâng mereu,
Și zic ca cel din poveste:
E mai rău fără de rău!

Al. Grozescu.

Intrebam

pe d. comandant al companiei de jandarmi din Arad, cum este posibil că încă nu este nu transferat, ci destituit, din post și exemplar pedepsit șeful postului de jandarmi din Macea, Josif Chira, care este acuzat că

1. escortând la post pe un țărănuș denunțat că are armă de vânător fără permis l'a întrebalt: „ai bani bătrânule ori mâncă o bătae?” și fiindcă nu i s'a promis banii l'a luat la bătae, până l'au scăpat alții...

2. că i a furat aceluiași om în decursul unei perchiții în prezența lui din dulap câteva sute de Lei.

3. că a finit la post timp de 3 zile arestați 5 tinări bănușiți cu ceva furt și au fost eliberați numai după ce părinții tinerilor deținuți i-au dat 15,000 Lei.

4. că s'a permis să chefuiească cu muzică, consumând zeci de sticle de bere în birt Duminică, dafa ora 4-10 seara, spărgând sticle pahare etc. strigând muzicanților: „cântați acum a mea am petrecut eu și 3000 Lei a Arad și un bucluc și eu tot Chira rămân?”

Dacă cele suscrise nu sunt adevărate prețindem să fie pedepsiți calomniiții, iar dacă sunt adevărate să se scape instituția jandarmereii de Josif Chira, care-i face rușine, neînd de vrednic de postul ce-l ocupă.

O. B.

Dela Biroul L.A.N.C.

Contrar afirmațiunilor unor egoiști, rautucioși, ușuratici și cleveților, — cari se gândesc totdeauna în primul rând la burta și buzunarul propriu și numai mai apoi sau nicidecum la interesele publice — și a dușmanilor streini, cari lucrează neîncetat la ruinarea moravurilor, neamului și țării noastre, amintim că LANC. și ziarul nostru nu are nimic comun cu nici un partid politic.

Credincioși principiilor vechi, avem în vedere, în toată acțiunea noastră, totdeauna și în tot locul numai interesele publice, ale Neamului, Bisericii și Statului român.

Prețuim și iubim pe toți Românii buni și cinstiți deopotrivă, fără deosebire că sunt membrii LANC. sau a unui partid politic, că preste tot fac sau nu fac politică și că sunt Ardeleni, „Regăteni”, Bucovinieni etc., totatunci suntem însă dușmanii cei mai neîmpăcați ai jidanilor și românilor înstreinați și necinstiți, fie aceia oricine ar fi, dela opincă până la vladică, dela măturarilor de stradă până la ministru!

SE ZICE:

Că în New-York, America, se lucrează de 24 ani la o catedrală și va fi gata numai peste cel puțin încă 20 ani. Va costa peste 20 000 000 dolari (cam 4 miliarde Lei). Este de mirat, că cea din Roma a sf. Petru și una din Sevilla, Spania, vor rămâne totuși mai mari decât ea. Interesant de știut este că catedrala din Colonia, Franța, s'a zidit în 580 ani.

Că țărăni români din Méhkeréd (Ungaria) au trimis lordului Ijig Rothermere un protest contra barbariilor săvârșite la Oradea și Cluj.

Sărmanii noștri frați, cari trăesc și azi sub jugul strein, căroră li s'a închis biserica. li s'a luat școala, acum sunt siliți de asupritorii lor, să facă și proteste, contra conștiinței și contra voinței lor, ca cel de mai sus!

Și totuși se găesc ticăloși de jidani și streini cari spun și scriu că noi suntem barbari și asupritor naționalități.

Că scauncele și mesele dela Casa Culturală ort rom. din comuna Șeitin al cărei președinte este dl părinte Nemet, au fost duse în crâșmă și date spre folosință... Se poate un lucru ca acesta? Unde este dragostea și stima cuvenită față de o „Casă culturală”?!
Nadăș.

BAVAȘE

Din Gherla primim:
Domnule Director

Cetesc în ziarul Dv. prețios și adevărat naționalist Nrii 51-52 din 25 Dec. 1927 pe pagina 3-a articolul întitulat „In atenția Diui Prefect” și cele ce urmează despre jidanii din comuna Ghioroc, că prin intervenții pe la autorități, cer ținerea și fixarea zilelor de țarg Duminică în loc de Sămbăta. Această chesiuune mi-a atras atenția de oare ce și eu am o observare analoagă chiar aici în Gherla.

Ce să zicem de-o comună rurală, când eu văd aici în Gherla, care e oraș și nu numai atât, dar e centru religios cu mai multe biserici creștine: gr. cat. română (unită) aceasta cu reședința episcopală, apoi rom. ortodoxă, armeano-catolică, romano-catolică și protestantă, și văd că Sămbăta orașul par'că are aspect de sărbătoare; iar Duminică piața forfotește de lume, ca și în alte zile de țarg.

Sămbăta mai toate prăvăliile sunt închise cu excepție câte una din loc în loc răslețite a vreunui creștin, și, și acestea foarte rare în centru, în piață și pe străzi principale, ci mai mult pe la periferii, deoarece punctele mai frecventate din centru, piață și străzi principale, cele mai rentabile pentru afaceri (gheșefi) sunt acaparate de percuinați. M'am gândit mult asupra acestui lucru și mă gândesc încă și mă întreb: cum atâția creștini aici în acest oraș cu instituții culturale importante ca: liceu, școli normale de băeți și de fete, Academie teologică, Institut corector etc, au lasat și au îngăduit și îngăduesc încă și nu observă că ziua lor de sărbătoare nu e respectată, ci jidanii predomină în respectarea zilei lor talmudice? Și în câte orașe din țara noastră n'o fi așa! Ah, Românii și toți creștinii dorm, nu văd! Ce zic oare dnii cei mari, demnitarii creștini din Gherla? Ce zic toți creștinii din acest oraș? Nu s'ar putea schimba această situație?

Aceste întrebări le face un student și le stăgă: „treziți-vă Români și creștini!”
A. S.

Cântecul comunei Nadăș.

Foae verde, foae lată
Comuna ni îngreunată
Cinci mii suflete creștine
Sufăr pentru'un jidov căne
Care 'ntreg hotarul nost
L'a cuprins fără de rost,
Nouă mii jugăți pădure
Dela noi putu să fure
In România cea Mare
Fără pic de rușinare.

Rog autoritățile
Și toate gazetele
Ca să facă cercetare
Dela mic până la mare,
Reg miniștri, deputați
Cari acuma ne sunt frați
Să dea mână de-ajutor
La al nost apărător
Care e din Șiria
Și-i cunoaștem omenia,
Este om adevărat,
Nici un ban nu ne-a luat
Și se luptă zi și noapte
Ca să ne facă dreptate.

Foae verde grâu bobat
Mai avurăm advocat
Pe un domn gros din Arad,
Doamne rău ne-a usturat,
I am plătit sute de mii
Și ne-a lăsat caru 'n spini.
Bate vântul frunza 'n jos
Jidanu jupânu! Gros
Are advocat român
Ce apără pe păgân,
Păgânul ca să trăiască,
Românul să pustiască
Din pământul strămoșesc
Care-acum e jidovesc.

Căutăm în sus și în jos
Dar drumu ni-e 'ntunecos,
Doamne fi-i în'ajutor
La al nost apărător,
Să ne scoată la lumină
Din a jidovului mână.

Pasăre din vârf de munte
Du scrisoarea aceasta iute
Fraților din depărtare
Cu durerea noastră mare
Și salutul nost din sat
Scris de-un țărănuș delegat.

Nadăș. Conta Arsenie.

ȘTIRI DE TOTFELUL

— Se vorbește și se scrie f. mult despre o stabilizare a Leului, despre introducerea valutei aur. despre reducerea dobânzilor și impozitelor etc.

Sim'im și noi că trebuie să se facă ceva în această privință din partea celor chemați, căci altcum ne ruinăm materialicește cu totul; să sperăm deci că vorbele nu vor rămânea numai amăgiri și scoriuri mincinoase.

— Se sperează că între România și Bulgaria se va încheia un acord, o prietenie. Ar fi în adevăr de dorit lucrul acesta. Să nu se facă însă negli-ându-se interesele noastre naționale.

— Pe linia Fetești—Constanța din cauza unui mecanic beat, s'au ciocnit două trenuri de marfă — petrol. S'au distrus locomotivele și o mulțime de vagoane. Pagubele se urcă la prea multe milioane.

Ei, ce pedeapsă merită un astfel de icălos? *ștreang!*

— Noi știm că exercitarea cultului nazarinian este interzisă cu desăvârșire. În comuna Șein, jud. Arad chiar, și edificiul nazarinienilor este rechiziționat pentru jandarmerie, dar nu se știe din ce cauză nu se mută în acel ocol, ci permite și pe mai departe înfruntarea regulată a nazarinienilor.

Ne mirăm foarte mult, că nici dl. părinte Nemet n'are nimic de zis contra acelei secte, contra căreia luptă din așputeri și cu succes P. S. Sa episcopul Aradului, ba chiar participă la înmormântarea sectarilor, — poate de bucurie că a murit unul, sau din simpatie față de conducătorul lor dl. Verșan, tatăl dl. dir. de bancă și fost candidat de deputat Verșan, care a voit să fie și deputat sinodal, deși se pune întrebarea, că oare cum sprijinea l'interesele bisericii creștine, când încreagă familia lor este sectară.

Rugăm autoritățile competente să intervie în această chestiune!

— O justă revoltă te cuprinde când tești că advocații minoritari din Baoulu Cluj, au avut îndrăzneala să vie în adunarea generală cu pretenziunea ca să nu mai fie numiți în Ardeal magistrăți din Vechiul regat, cari nu cunosc legile maghiare.

Măine, poimăne vor pretinde ca să poarte tricolorul unguresc și să aibă în locuință harta Ungariei mari sau cel puțin fotografia lui „Ferencz Jóska“ Câtă nerușinare!

— Ni s'au plâns unii domni învățători, că acum când primesc carnetele de reducere pe CFR. trebuie să plătească Revizoratului — la preluare — câte 20 Lei de fiecare membru de familie pentru carnet. Ar vrea să știe în buzunarul cui intră multele zeci de mii încasate cu această ocaziune numai în județul Arad?!

— S'au mai plâns apoi că dl. revizor, deși are bilet liber pentru CFR, totuși când se deplasează în județ, ca să împartă mila dela 30 până la câteva sute de Lei, d-lor învățători, angajează automobil scump, care se plătește printr'un fel de arunc încasat dela d. învățători. Se întâmplă că unii dintre ei trebuie să plătească mai mult decât au primit.

De altfel și speșele cu călătoria d. lui, inv. în anumite centre ale județului, pentru ca să poată primi acest salariu întreg sunt mai mari decât suma ce o primesc. D. ex. dl. inv. din Zimand trebuie să călătorească la Chișineu pentru ca să-și primească alajina!

— În America, localitatea West Frank fort, s'a prăbușit o mină de cărbuni, îngropând câteva zeci de mii.

— Incasările impozitelor în Franța s'au terminat anul trecut cu un excelenț-venit de 3 și jum. miliarde franci. Ce trist este faptul, că și bilanțul fărăi noastre arată cam aceeași sumă, însă nu profit ci pierdere.

— Tribunalul sârbesc din Zombor, a osândit la 12 ani închisoare pe jandarmul Iovan Zachici, pentru că ar fi bătut și a primit mită. Această pedeapsă este cea mai aspră în Serbia. La câți ar trebui și la noi aplicată pedeapsa aceasta!

— Am citit că d. șef, al gării de nord din București a raportat Dir. Gen. C. F. R. că trebuie să descompue unele trenuri, scoțându-le din circulație, fiindcă sunt defectate vagoanele.

Cine știe că în gările mai mari și prin ateliere, ori mai bine zis în apropierea atelierelor zac pe linii sute, mii și zeci de mii de vagoane bătute de ploii și vânturi și mâncate de rugină așteptând să fie reparate și predate circulației și mai știe că aceste vagoane și locomotive și ca fer vechi reprezentă comori de valori neprețuite pentru țară se întreabă: Ei bine de ce nu se lucrează în atelierele noastre? Pentru ce nu se reparaază aceste vagoane cari el, prin ele înșile plătesc înmuit speșele ce se fac cu repararea lor, dându-se totodată și pânea de toate zilele în mâna atâtor bieți muncitori, cari flămânez după ea?

Toate speranțele se pun în actualul d. director general al C. F. R. și dela ei se așteaptă refacerea C. F. R., care este cea mai mare și cea mai însemnată instituție a statului.

„La ofenzivă...“ Duminica trecută pe la ora un și jum. am văzut un grup de băieți cari alergau undeva cu limba școasă... și i-am întrebat „unde vă grăbiți băieți?“ „La ofenzivă“ răspund ei. Ei bine știam că în adevăr numai la ofenzivă pot merge așa grăbiți în pas alergător dar oare ce fel de ofenzivă, că doara acum un-i nici un fel de război, sau cel puțin nu avem război cu dușmanii externi. Pe urmă au lămurit ei că-i vorba de „ofenziva culturală“, care le răpește și lor micușilor și și d-lor inv. liniștea de duminică, așa că băieții nu și pot în vâta nici cel puțin, pentru luni ziua de lecțiuni iar d. inv. de asemenea nu se pot odihni cel puțin Duminica sau sunt împedezați de a se putea ocupa mai liniștit cu cetitul scrisul ori alte chestiuni ei sunt siliți să alerge cu toții la „ofenzivă...“ culturală.

Oricum își are însă partea ei bună și această ofenzivă!

— Dl. senator Dr. Amos Frâncu face mari eforturi ca să influențeze Moșii să-i ridice lui I. C. Brătianu un bust în Gilău. Oare de ce acest lucru? nu-i păcat? Dați-le bieților Moșii primădă mijloace să-și poată câștiga pâinea de toate zilele, după care flămânez și apoi fiți siguri că ei își vor ști face datorița și acum ca totdeauna în trecut.

Cu multă plăcere aflăm despre logodna Dșoarei Cighi cu d. L. Puticiu inginer la fabrica „Astra“

Le urăm simpaticilor tineri toate fericitățile!

Aproape de țarmul Americii în urma unei ciocniri, s'a scufundat un submarin, cu personalul, care se afla în el. Pentru mântuirea bieților oameni s'a făcut tot ce s'a putut, dar fără rezultat, fiindcă deasupra oceanului lucrările de salvare erau zădărnice de viforul puternic, ce se desătuia și care arunca departe, ca pe niște jucării, vapoarele venite în ajutorul lui. Ce dureros a fost să auzi rugăciunile ferbiștii de salvare a celor scufundați și să nu le poți ajuta. Ei au murit fiindcă nu mai aveau aer.

Curios, când te cugești că o lume întreagă a fost înduișată de moartea lor și cu drept cuvânt, deși acest personal din submarine nu are altă chemare decât ca în timp de războiu să nimicească viața a miilor și miilor de oameni, scufundând cât mai multe vapoare inamice cu lumea înduișată azi pentru ei.

O sectă ciudată. La Budapesta s'a întemeiat o sectă religioasă puțin banală, prin faptul că ea se compune din izraeliți, cari, fără a renunța la propria lor credință, acceptă cultul creștin și se caifică „evrei cari cred în Hristos“ Aderenții noii secte sunt în majoritate medici, advocați, profesori și elevi ai liceelor rabinice. E vorba de evrei cari trecând în religia creștină, nu vor să fie acuzați că au ținut scopuri practice. În timpul recentei lor intruniri, asistentii au recitat Tatăl nostru în ebraică!

— Fetele Elena și Stanca Anghel Florea din Sardănești, — prima de 18 ani, iar a doua de 14 ani — nu trăiau prea bine cu tatăl lor, Anghel Florea zis Dumitru.

Intr'o noapție, pe când părintete lor dormia, ele având pregătită o căldare cu apă fiartă, au aruncat-o pe fața acestuia, arzându-l îngrozitor.

Victima e în agonie, iar fiicele criminale arestate.

Poșta Redacției și Administrației.

Dlor M. Golici în T. Severin. Bolbos Gh. în Gătaia. Am primit paralele cu mulțumită și vă salutăm cu multă dragoste.

On. Casă Culturală în Siria. Am primit paralele. Vă dorim numai bine dela bunul Dumnezeu!

DIRECȚIUNEA UZINELOR DE GAZ A ORASULUI ARAD

se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorice înaltă, cu al cărui ajutor putem, ca în timpul de pace, lumina ieftin, încălzi muncarii, a calca rufe și a ne scărda. Instalațiunile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

UZINELE COMUNALE SECȚIA GAZ AERIAN, Arad str. Muciu Scevola 9, 11 și 13. Telefon 27, 25 și 16.

BIUROUL UZINELOR din str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privește comenziile etc.

Cel mai bun mijloc de extirpare a CLOȘANILOR (șobolani) și ȘOARECILOR este

OTRAVA RAPID

Nu-i permis să lipsească din nici o casă, moară magazie de cereale, gospodărie și domeniu, pentru că prin efectul ei repede și sigur, ne apară de pagubele foarte mari, cari ni le pot picinui șobolanii și șoarecii.

O cutie costă 50 — Lei.

Preparatul Farmaciei Dr. FÖLDES Arad.

Creștini cumpărați ieftin

Ghete bărbătești dela Lei 460.—
Pantofi de dame de piele 460.—
„ de lac dame cu spanglă 540.—
Ghete pt. copii și fete 120.—

Pentru oficanți și studenți cu 10% reducere din prețurile de galantar.

Marcu Bota

Prăvălie de ghete, pălării și modă Arad, Bdul Regele Ferdinand 27

Aviz

„Societatea de binefacere civilă Aradana“ secția de înmormântare în cl. II, se poate înscrie la încasator și în biroul Caminului măestrilor (str. Brătianu 18).

Direcțiunea secției I, avizează pe On. membri, că până la data de azi sunt scadente pentru plată cupoanele până la No. 153.

Aviz

Direcțiunea „Societății de binefacere civilă Aradana“ secția de căsătorii, cu bucurie aduce la cunoștință, că pentru înființarea ei mai lipsesc foarte puțini membri, când secția va plăti membrilor competenți dotele de 25 și 50 mii Lei.

A se înscrie la încasator sau în biroul Caminului Măestrilor (Strada Brătianu 18.)

Judecătoria Rurală Rovine.

No. 2693—1927

Publicațiune de licitațiune.

Se publica la cunoștința generală că în ziua de 7 Februarie 1928 orele 3 se va vinde prin licitație publică la fața locului în Comuna Rovine averea urmăritului compusă din: 1) motor biciclet cu seria No 384 evaluată în suma de 6000 lei pentru despăgubirea creditorului Alexandru Hajos repr. prin Dr. Stefan Lelic din Rovine de suma de 14,000 lei 10% dela 4 februarie 1927 plus speșele ocazionale cu execuția, ce are a primi pe baza deciziunii a judecatoriei rurale Rovine No. de sus.

Rovine, la 18 Ianuarie 1928.

Delegat jud Solomie.

N ex. 1631—927

Publicațiune de licitațiune.

Subsemnatul portărei judecătoreșc aduc la cunoștința publică în sensul legii art. LX din 1881 § 102 respectiv XLI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare:

1. trăsura plugărească și un cal galben care în urma decisului Nr. 1631 din anul 927 a judecatorului de ocol din Rovine s'au executat în Pecica în favoarea executorului Dumitrie Moldovan repr. prin avocat Dr. Stefan Lelic locuitorii din comuna Rovine pentru încasarea capitalului de 2703 Lei și acces, prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 9000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei licitațiuni, pe baza decisului Nr. 1631—1927 ai judecatoriei de ocol din Rovine se fixează termenul pe 6 Februarie anul 1928 la orele 3 p. m. în comuna Rovine și toți cari au voe de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul legii LX din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de incasat face 2703 Lei capital, dobânzile cu 10 la sută socotind din 1 Octomvrie 927 iar speșele până acum staverite de 770 lei.

Intrucât mobilele, cari ajung la licitație, ar fi fost executate și de alții, cari și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în sensul art. XLI din 1908 § 20.

Roviae, la 18 Ianuarie 1928.

Iancu Solomie portărei

Dragostea de neam și exemple din trecut.

Cunoaștem aproape cu toții istoria Ardealului de sub jugul străin. Știm, cum elementele stăpânitoare ne-au pus totfelul de piedeci pentru a ne confunda cu ele, ba ne-au adus până acolo, că printr'un pas greșit spre stânga ori dreapta, repede ne puteam asvârla în cursă, căci ogașul prăpastiei stătea aproape gata. Și multe de aceste.

La toate însă Românii au răspuns cu căldura cu care au știut totdeauna să-și învalue sufletele. Un Iancu, Horia, Cloșca, Crișan și alții au fost ridicați deasupra luptei și cu curaj bărbătesc au dat atâtea semne de reacțiune și atâtea dovezi de vitejie popoarelor stăpânitoare. Focurile dușmanilor n'au putut să le stângă inimile și numai după ce și-au asigurat depline victorii, au căzut ca prizonieri celor mai veninoși stăpâni. Dar, felul pedepsii acestor stăpâni, au cutremurat toate inimile și sufletele Românilor și așa că de aici înainte iubirea de neam e și mai mare. Iar amenințările și schingiuirile nu au înfricat pe urmașii, cari au văzut în icoanele eroilor, un simbol de închinăciuni și sublime fapte pentru drepturile poporului nostru, căci dragostea de neam a fost mai presus de toate.

Deaceia vom reproduce mai jos un articol din „Tribuna Poporului” din Arad, scris în anul 1900, din care se poate vedea foarte bine cu câtă însuflețire au luptat unii bărbați pentru neamul nostru românesc. Sub titlul „Pentru Iancu” iată ce se scrie.

„La Baia-de-Criș s'a mai scris Marți o pagină în istoria vieții noastre naționale. Trei tineri universitari români au fost osândiți la câte șase săptămâni temniță și 150 Coroane amendă, pentru că s'au dus să încoronaze mormântul sfânt dela Tebea, unde își doarme somnul de veci marele nostru viteaz Avram Iancu.

N'a fost destul că jandarmii au pătruns în biserică și au răpit coroana, ci pentru a se dovedi ce fel de lege, drept și dreptate le dă Românilor stăpânirea de acum, judele din Baia-de-Criș a chemat în judecată și a osândit trei Români pentru fapte, pe cari nici un bun Român n'ar sta la îndoială a le săvârși, pentru că nici un Român nu poate recunoaște procurorilor maghiari dreptul ca ei să ne învețe cum să ne scriem istoria, pe cine dintre noi să socotim mare, pe cine să iubim și la al cui mormânt să ne rugăm.

Nu face însă nimic. Temnițele n'au speriat pe nici un Român. Ci dimpotrivă: chiar zilele acestea în dieta țării frunzași de-ai politice maghiare, între ei întâiul ministru Széll, recunoșteau că prigonirile pe naționalități li-a întărit ca să se apere încă și cu mai mare înverșunare, iar Ungurilor nu li-a făcut nici un bine, ci rău au adus patriei, căci bine și fericire numai într'o țară unde domnește pacea poate fi. În Țara Ungurească prigonirile stăpânirii stârnesc într'una nemulțumiri, plângeri și lupte.

Iată de ce osânda dela Baia-de-Criș trebuie să deștepte îngrijorare în sufletul oricărui patriot adevărat. Ce drept este oare acela de a lăsa ca peste inimile cetățenilor procurorii șoviniști să fie stăpâni? Ce fel de lege e aceasta: un jude să pună sub pedeapsă sentimentul împărțit de un neam întreg de oameni? Și ce dreptate: să fim opriți a ne ruga și a depune flori la mormântul nouă scump? Azi oprindu-ne să ne închinăm lui

Iancu, mâne pe acelaș teme ne-ar putea împiedeca să ne rugăm la mormântul lui Șaguna, poimâne o să împiedece copilele școlii din Sibiu să depună flori pe mormântul lui Barițiu.

Ce-i asta? Nu-i destul că suntem opriți dela orice mișcare și muncă cu ținta să ne croim un viitor fericit, ci vor acum să ne răpească cea mai scumpă parte a sufletului: cinstirea trecutului nostru?

De s'ar însuti însă prigonirile de felul acesta și tot nu se va găsi un singur Român care să nu jure credință nestrămutată trecutului neamului nostru și să nu-și ridice vocea sus și tare, în fața prigonirilor puse la cale cu gând să slăbească în noi simțul ce mai cu putere trebuie să ne încălzească inimile: dragostea de neam!

Dacă acum 25 ani, Românii din Ardeal au fost liberi a-și manifesta în seris dragostea de neam, astăzi cu toții pot, și au dator să o facă mai ales când elementul iudeo-esc infiltrat în România, caută să ne zdruncine această putere, fără de care degeaba ne pregătim. Exemplul înaintașilor noștri să ne fie drept pilda de triste zile și înainte spre orizonturile biruinții noastre, cu dragoste de neam, cu piepturile înainte să luptăm până la ultima energie.

Iar biruința veni-va odată! I. J.

Bea
cafea din malt
Kathreiners **Kneipp**

*Ea îți procură un deliciu
fin și zilnic o senzație
plăcută și crescândă.*

Aviz.
Avizăm On. public românesc, că cu ziua de 1 Decembrie am deschis magazinul nostru de

Mobile de lux
în localul propriu din Palatul Domeniilor, strada Horia și Gh. Popa colț, unde se pot procura ieftin și în condițiuni foarte avantajoase totfelul de aranjamente ș. a.: dormitoare, sufragerii birouri etc.

Primim comande după desen și deviz întocmit de desemnatorul nostru

LOCUINȚA ARTISTICA
soc. în comandită a tîmplarilor români din Arad

V. SFAT și Comp.

Prima
Croitorie
bărbătească
militară și civilă modernă
NICOLAE ARITON

Str. Bucur No. 14. execută comenzi prompt din ștosele cele mai bune, confecțiuni elegante. Prețuri moderate.

No. 34—1928 I. 12.

Publicațiune de licitație.

Se publică la cunoștința generală că în ziua de 31 Ianuarie 1928 începând la orele 5 p. m. se va vinde prin licitație publică la față locului în comuna Bărzava urmaritului compus din 1) Dna casa de lemn acoperită cu tristie.

Una cocină din lemn acoperită cu sindilă veche avaluate la suma de 2500 lei.

Aceasta avere se vinde pentru despăgubirea creditorului Berar Ion reprezentat prin avocatul Dr. Iulian Givulescu din Lipova de suma de 730 le capital cu proc. de 12% pe un ar plus speșele ocazionate cu execuția, care a primi pe baza deciziunii No 391—1927 a judecătoriei rurale Radna Dr. Antonescu, portarel

Cassa de Păstrare Civilă din Arad, Societate Anonimă.

Convocare

„Cassa de Păstrare Civilă din Arad” societate anonimă, va ține în ziua de 29 Ianuarie 1928 orele 10-30 a. m. în localurile institutului Bdul Regina Maria No 8

a XL-a adunare generală ordinară

la care ne permitem a invita pe toți acționarii

Direcțiunea

O B I E C T E :

1. Delegarea a doi acționari în scopul verificării procesului verbal.
2. Deciderea asupra raportului Direcțiunii și al Comitetului de supraveghiere, apoi examinarea socotelilor din anul 1927, stabilirea bilanțului, repartizarea câștigului și deciderea asupra absolvărilor.
3. Propunerea Direcțiunii referitor la sporirea capitalului social.
4. Autorizarea Direcțiunii pentru executarea în sfera sa de activitate a schimbărilor cerute eventual de judecătoria

Rugăm acționarii, cari doresc să participe la adunarea generală, a depune acțiunile lor până în ziua de 26 Ianuarie a. c. la cassa Centralei sau la cea a sucursalelor noastre din Aradul-nou, Almăskamarás, Beșenova-nouă, Ceanad, Ceatad, Elek, Engelsbrunn, Glogovați, Gottlob, Grabați, Guttienbrunn, Jecia-mare, Lipova, Neudorf, Orțișoara, Panatul-nou, Pâncota, Periamoș, Sânmartin, Sântana, Schöndorf, Teremia-mare, Tomnatic, Wiesenheid, Zădărlac.

Activ	BILANȚ la 31 Decembrie 1927		Pasiv	
Cassa și valute...	19,278.463	— 42,681.413	Capital social ...	32,250.000
Depuneri la alte bănci	23,402.950		Fond de rezervă...	13,794.828
Cambii ...	400,765.071	— 433,776.358	Fond de dub. 5000000	
Imprumuturi ipotecare	1,751.992		Fond de pensiuine ...	2,061.238
Debitori	4,796.019	— 260.000	Premiul de 10% al obligat. cu premiu...	33.920
Imprumuturi în C.-crt.	26,463.276		Efecte...	3,077.274
Fondul pt. garantarea scrisor. fonciare ...		— 14,716.776	Imprumuturi cedate ...	100.199
Efecte...			Obliq. în circulație ...	2,272.350
Cointeres. la intr. ind.		— 708.509	Depuneri spre fructif.:	
Imobile ...			în libele...	370,788.401
Interese restante ...		— 355.780	în cont-curent ...	401,305.698
Invent. Centr. și 25 suc.			Cambii reesc. la B. Naț.	4,800.000
		— 1	Cupoane neplătite ...	741.602
			Chiria anticip. a casei	93.590
			Dobânzi și comis. ant.	18,837.673
			Soldul profitului:	
			Report din a. 1926	242.321
			Venit din anul 1927	12,042.692
				12,285.013
				495,576.111
			* Cu dot. din acest an Lei 24.856.066	495,576.111

Arad, la 12 Ianuarie 1928

Ferdinand Weissenburger m. p. Alexandru Bánfi m. p. Hans Gantner m. p.
director general. director executiv. primcontabil cont. aut.

Direcțiunea:

Schill, m. p. președinte. Adelman, m. p. vicepreședinte. Dr. Holló-Holzinger, m. p. Dr. Issekutz m. p.
Mandl, m. p. Nattland, m. p. Angele, m. p. Dr. Beschmann, m. p. Buttinger, m. p. Darányi, m. p. Gantner, m. p.
Réthy, m. p. Seidner, Scherer, m. p. Winkler, m. p.

Comparând bilanțul de față cu principale și secundare l'am găsit în ordine.
ianuarie 1928

Comitetul de supraveghere:

Iuliu Reinhart m. p. președinte. Il Koszka m. p. Adam Minnich m. p.
contabil autorizat. Iuliu Szántó m. p.